

Számvitel II.

6. előadás

Az eredményt befolyásoló további
tényezők: egyéb és pénzügyi
ráfordítások, bevételek

Dr. habil Borbély Katalin
egyetemi docens

Ismétlés

AZ EREDMÉNY-KIMUTATÁS KÉT MÓDJA KÖZÖTTI ELTÉRÉS

ÖSSZKÖLTSÉG ELJÁRÁS

FORGALMI KÖLTSÉG ELJÁRÁS

ÜZEMI (ÜZLETI) TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE (±)

- **Összes hozam:**

- Árbevétel +
- AST ±
- Egyéb bevétel +

- **Összes költség:**

- Anyagjellegű ráf. -
- Személyi jell. ráf. -
- ÉCS leírás -
- Egyéb ráfordítások -

- **Összes bevétel:**

- Árbevétel +
- Egyéb bevétel +

- **Forgalmi költség:**

- Értékesítés közvetlen ktg. -
- Értékesítés közvetett ktg. -
- Egyéb ráfordítások -

A továbbiakban a két módszer azonos

Az üzemi eredmény levezetése

Összköltség alapján:

Árbevétel

+ASTÉ

+Egyéb bevétel

-Anyagjellegű ráfordítások

-Személyi jellegű ráfordítások

-Értékcsökkenési leírás

-Egyéb ráfordítások

Forgalmi alapján:

Árbevétel

-Értékesítés közvetlen
költségei

-Értékesítés közvetett
költségei

+Egyéb bevételek

-Egyéb ráfordítások

Összefüggés a két eljárás között

Anyagjellegű ráfordítások

+Személyi jellegű ráfordítások

+Értékcsökkenési leírás

-Aktivált saját teljesítmények értéke=

Értékesítés közvetlen költségei

+Értékesítés közvetett költségei

AZ EREDMÉNY-KIMUTATÁS KÉT MÓDJA KÖZÖTTI AZONOSSÁG

ÖSSZKÖLTSÉG ELJÁRÁS

FORGALMI KÖLTSÉG ELJÁRÁS

PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE

±

•Pénzügyi műveletek bevételei

+

•Pénzügyi műveletek ráfordításai

-

ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY (üzemi üzleti + pénzügyi)

•Adófizetési kötelezettség

-

ADÓZOTT EREDMÉNY

±

Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye (±)	Pénzügyi műveletek eredménye (±)
Adózás előttieredmény (±)	
Adófizetési kötelezettség (- vagy 0)	Adózott eredmény (±)

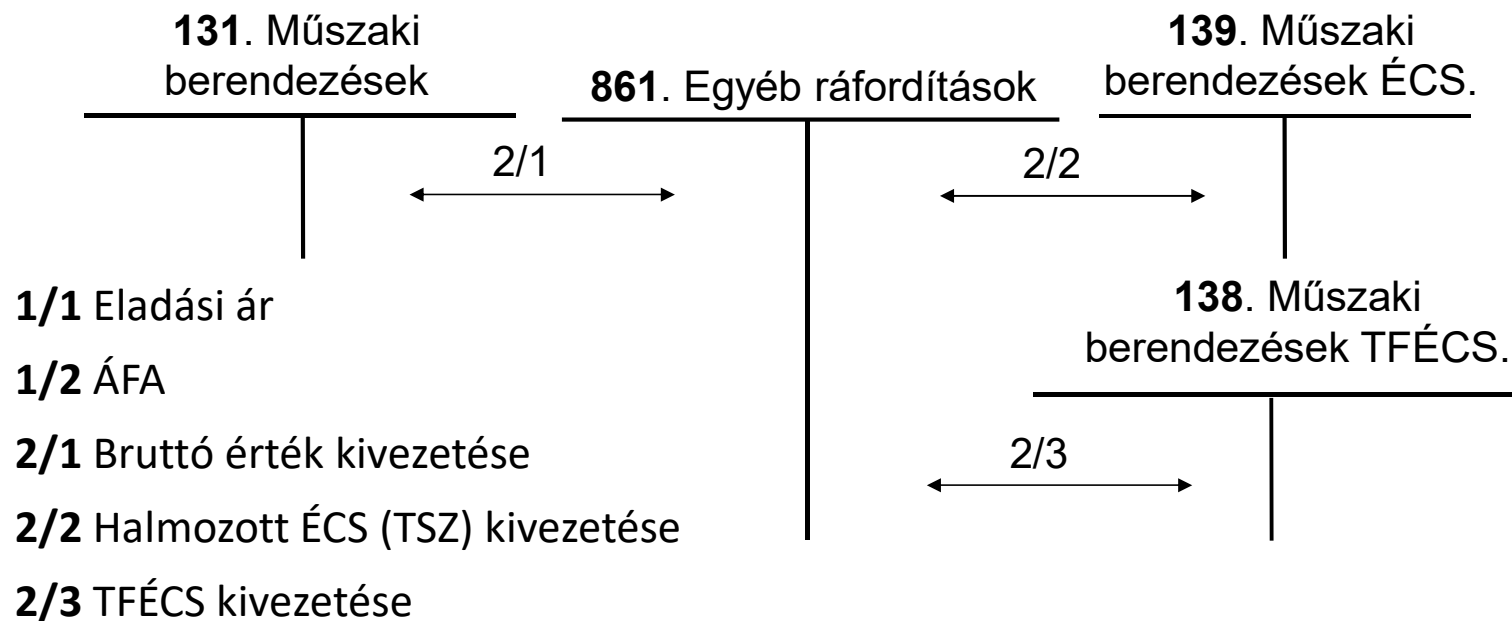
Egyéb ráfordítások és bevételek

- 861. Értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök könyv szerinti értéke
- 862. Értékesített, átruházott (engedményezett) követelések könyv szerinti értéke
- 863. Mérleg fordulónap előtt bekövetkezett eseményeknek az üzleti évhez kapcsolódó ráfordításai
- 864. Utólag adott (fizetendő) – értékesítéshez közvetve kapcsolódó – engedmény
- 865. Céltartalék képzése
- 866. Értékvesztés, terven felüli értékcsökkenés
- 867. Adók, illetékek, hozzájárulások
- 868. Kivételes nagyságú vagy előfordulású ráfordítások
- 869. Különféle egyéb ráfordítások
- 961. Értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök bevétele
- 962. Értékesített, átruházott (engedményezett) követelések elismert értéke
- 963. A mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg rendezett, az üzleti évhez kapcsolódó egyéb bevételek
- 964. Utólag kapott (járó) – értékesítéshez közvetve kapcsolódó – engedmény
- 965. Céltartalék felhasználása
- 966. Visszaírt értékvesztés, terven felüli értékcsökkenés
- 967. Visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatás, juttatás
- 968. Kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételek
- 969. Különféle egyéb bevételek

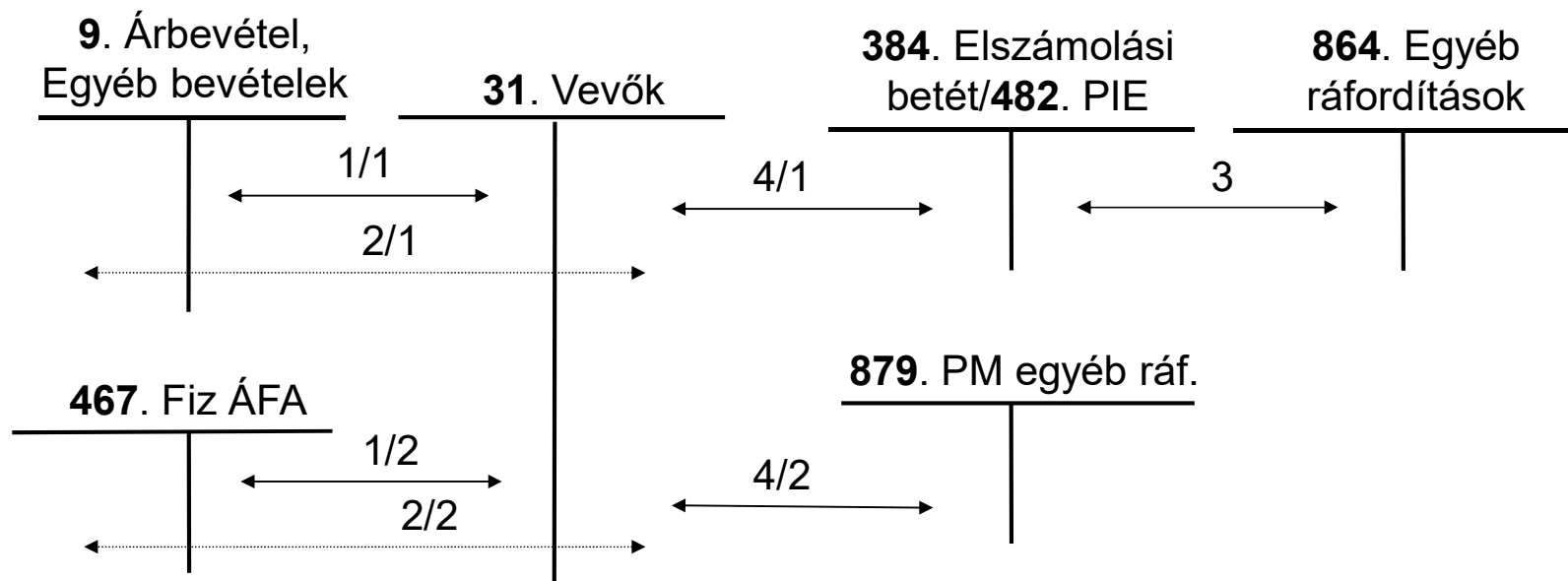
Kapcsolódó gazdasági események

Egyéb bevételek és ráfordítása

Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítésének könyvviteli elszámolása (861,961)

Az adott engedmények könyvviteli elszámolása (864)

1/1 Eladási ár

1/2 ÁFA

2/1 Konkrét értékesítéshez kapcsolódóan utólag adott engedmény helyesbítő számla alapján

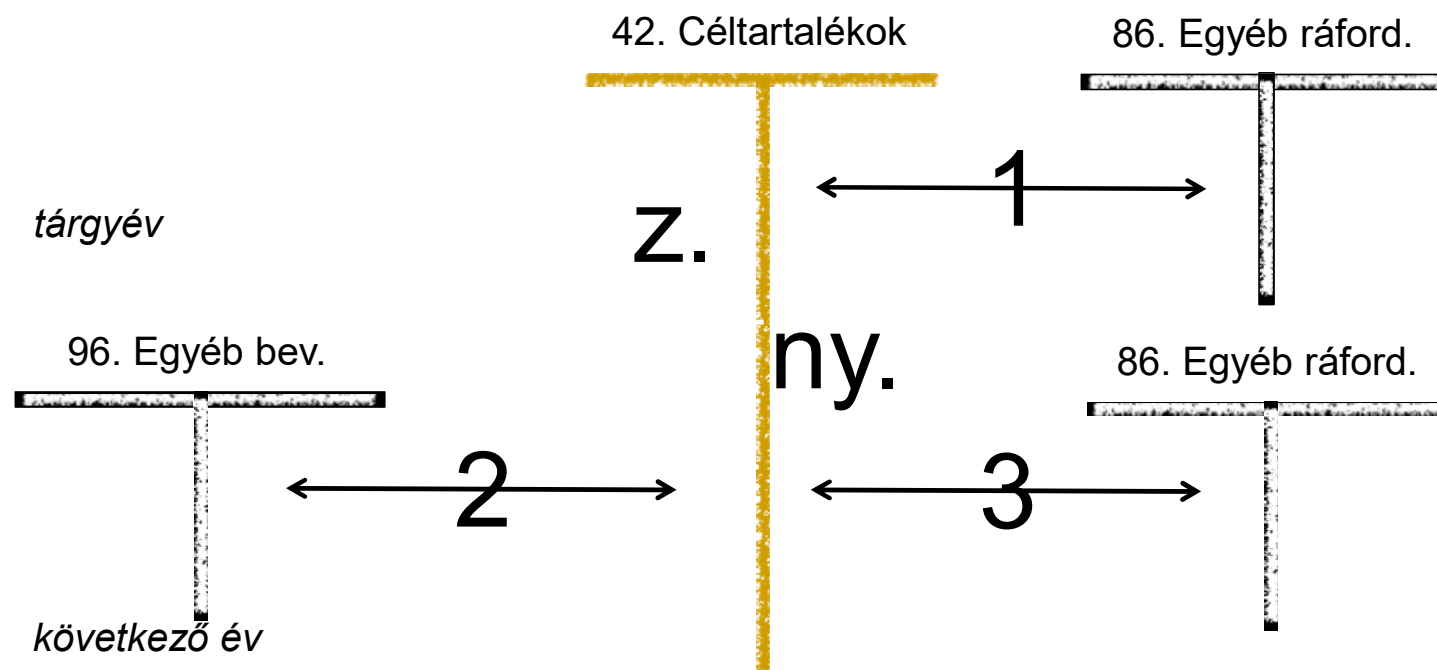
2/2 Kapcsolódó ÁFA

3/ Konkrét értékesítéshez nem kapcsolódóan utólag adott engedmény

4/1 Fizetési határidő előtt történő kiegyenlítés az engedménnyel csökkentett összegben

4/2 skonto

Céltartalék képzése és feloldása (865, 965)

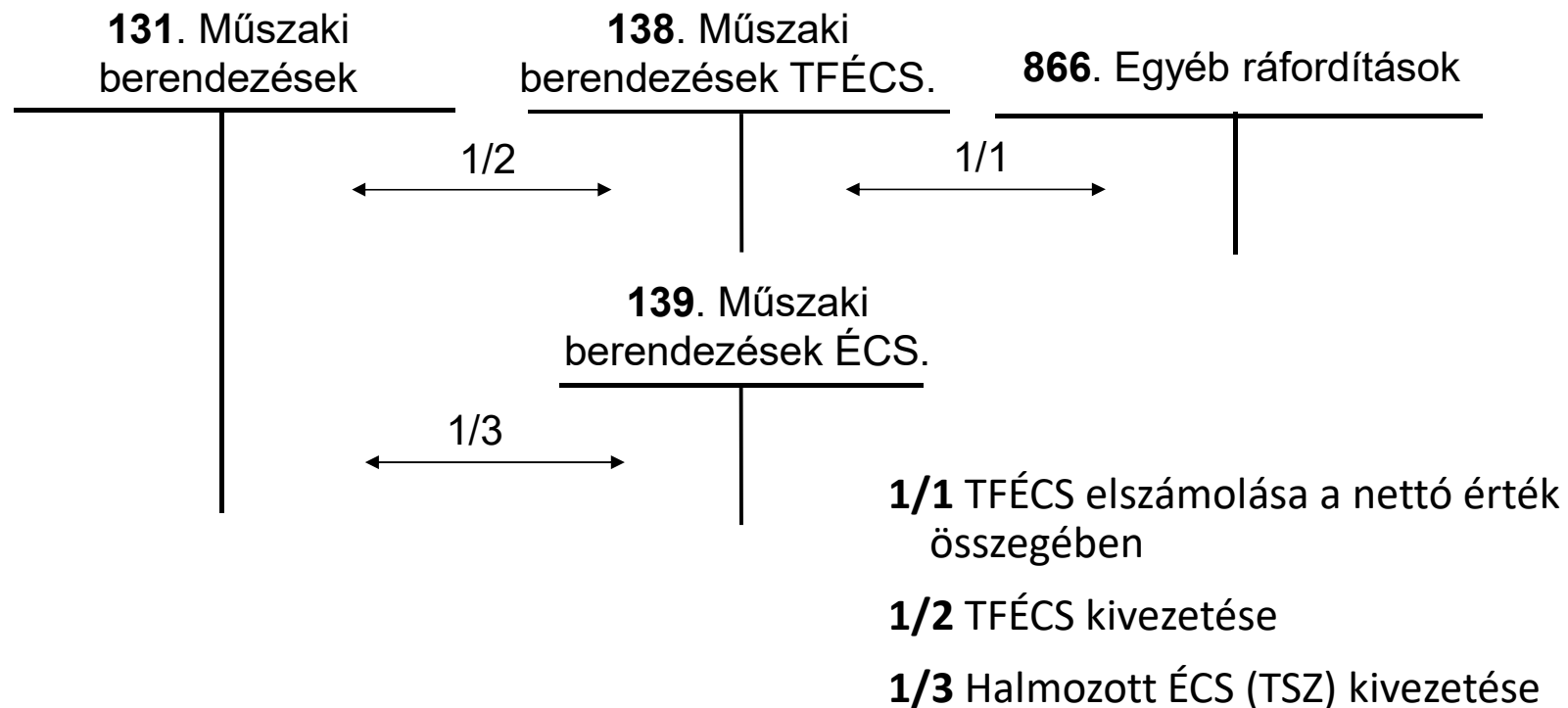
1. Tárgyév végén képzett céltartalék
2. Következő évben a korábbi ct. feloldása (szükség szerint)
3. Következő év végén képzett céltartalék

Terven felüli értékcsökkenés elszámolása és visszaírása (866, 966)

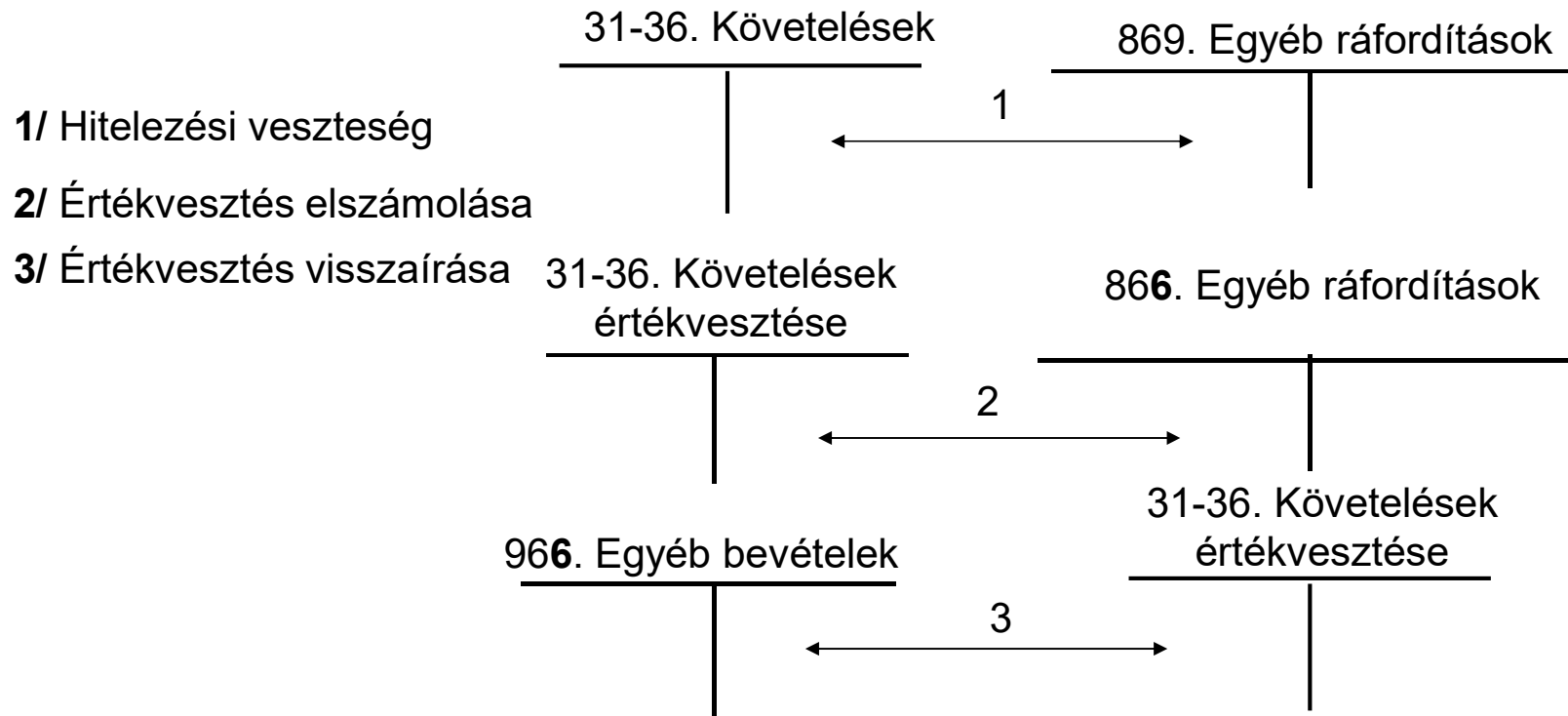
Az értékcsökkenés

Hiány, selejtezés, káresemény könyvviteli elszámolása, ha az eszköz nem marad állományban

Behajthatatlan követelés, értékvesztés és értékvesztés visszaírásának könyvviteli elszámolása (869, 866 és 966)

Az értékvesztés típusai, elszámolása és visszairása (866, 966)

Értékvesztés

- **Piaci típusú**

Ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor a mérlegben a piaci értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

- **Nem piaci típusú**

Ha a vásárolt készlet (anyag, áru)

- a készlet a vonatkozó előírásoknak, illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg,
- ha megrongálódott,
- ha felhasználása, értékesítése kétségesse vált,
- ha feleslegessé vált.

Az értékvesztést a készlet használhatóságának (az értékesíthetőségének) megfelelő piaci érték

alapján kell elszámolni. Ha a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja a könyv szerinti értéket, akkor a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. A készlet visszairás utáni könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a bekerülési értéket!

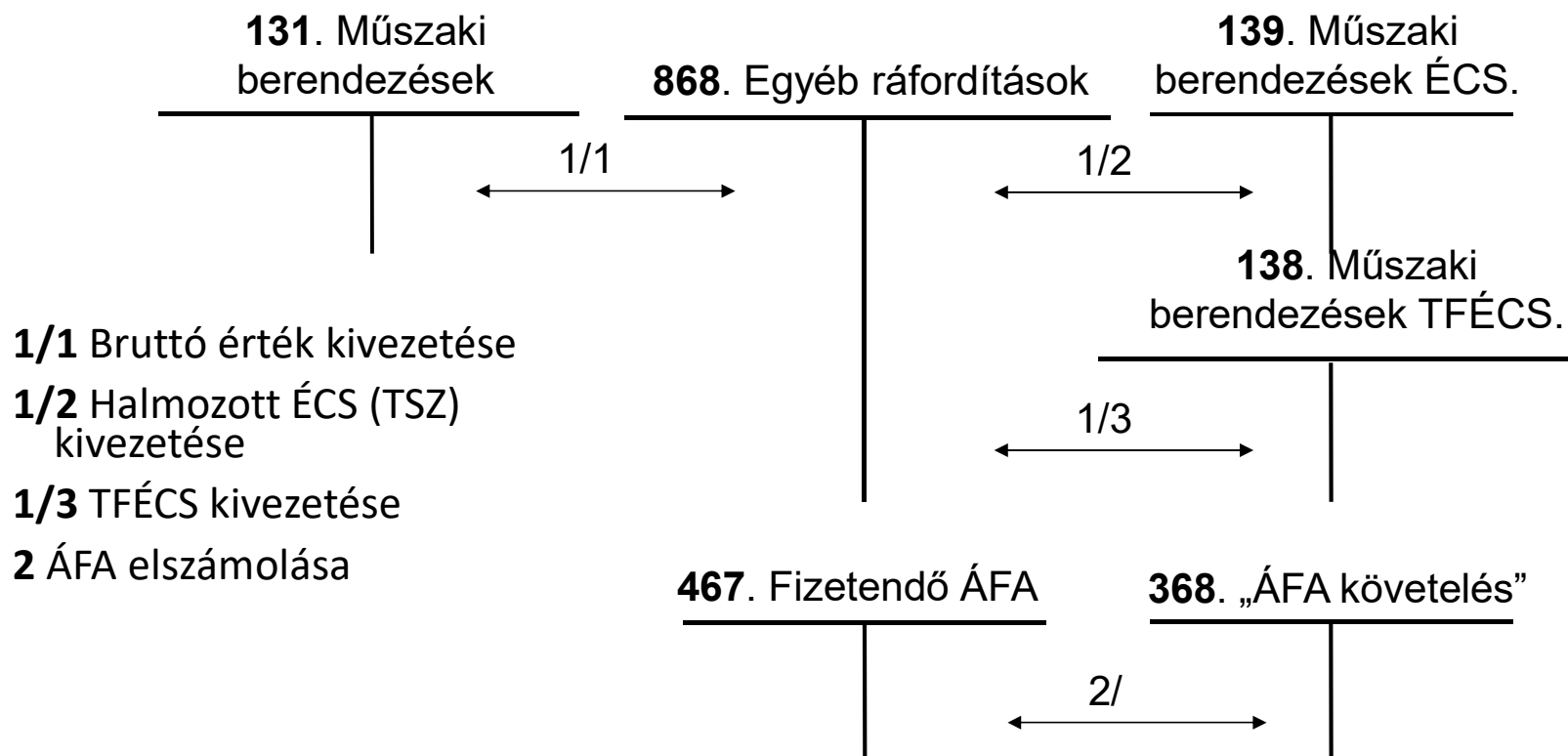
Visszairás

Ha a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja a könyv szerinti értéket, akkor a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. A készlet visszairás utáni könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a bekerülési értéket!

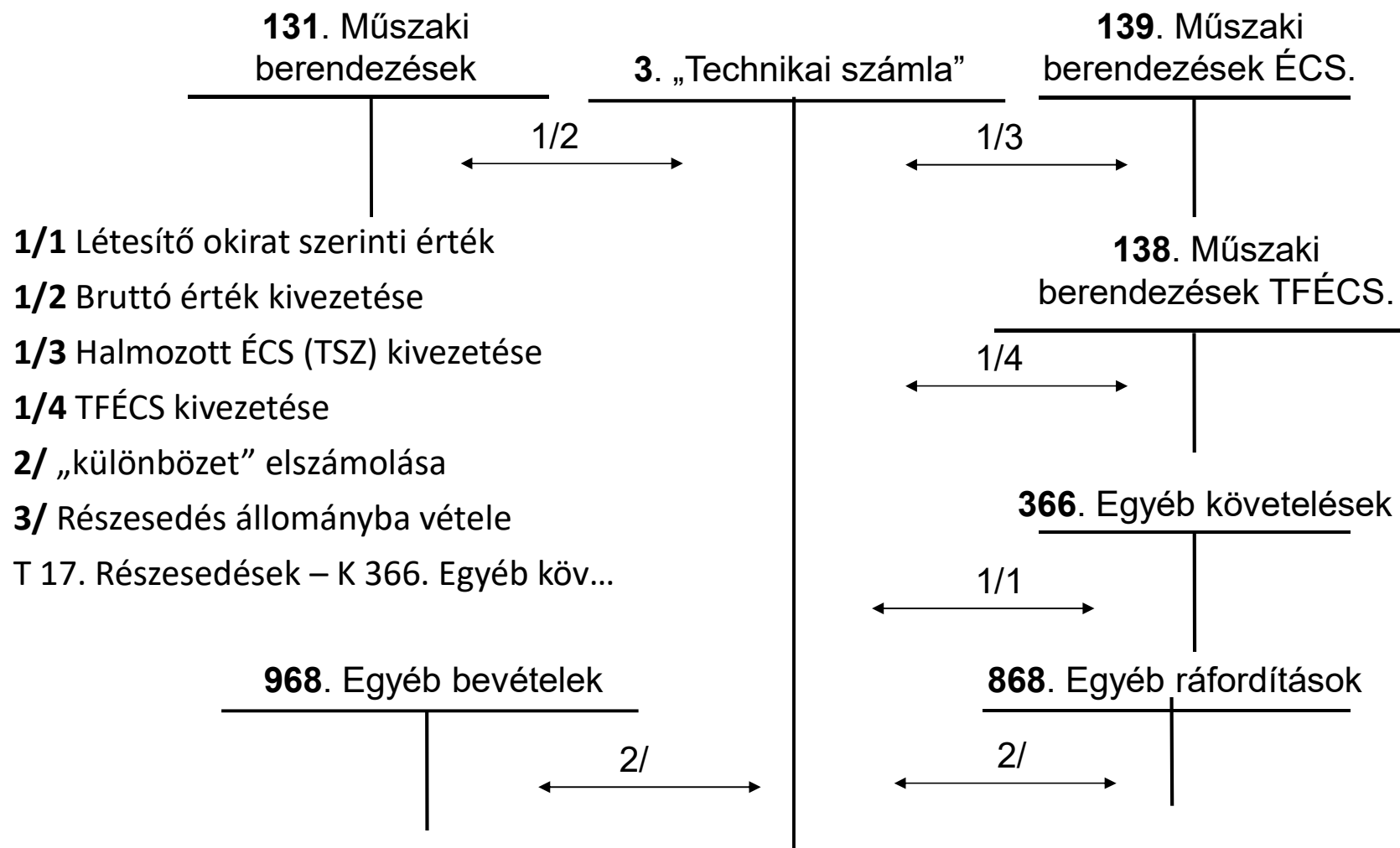
Adók, illetékek, hozzájárulások (867)
Visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatás,
juttatás(967)

Eredmény tényező	Gazdasági esemény	T számla	K számla
ráfordítás	A tárgyévi fizetendő adó elszámolása kivetés alapján	867	469
-----	A tárgyévi fizetendő adó átutalása	469	384
bevétel	Kapott támogatás elszámolása	385	967
bevétel	Támogatási összeg elhatárolása	967	483

Tárgyi eszközök és immateriális javak térítés nélküli átadásának könyvviteli elszámolása (868)

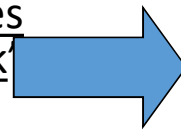

Tárgyi eszközök és immateriális javak apport átadásának könyvviteli elszámolása (868,968)

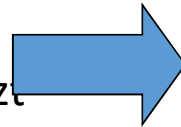
Mikor állapítható meg a leltáreltérés?

- ha a vonatkozó készletről van mennyiségi nyilvántartás és azt a fordulónapra vonatkozó tényleges mennyiségi felvétellel „ellenőrzik”
- ÉS

- **ELTÉRÉSEK:**
- HIÁNY (Egyéb ráfordítás)
- TÖBBLET (Egyéb bevétel)

- abban a kivételes esetben, ha az árukészletről évközben kizárólag értéknylvántartás van és a kötelező tételes leltározással az értéknylvántartás a törvényi előírásoknak megfelelően a fordulónapot megelőző vagy az azt követő negyedévben ellenőrzésre kerül.

- **ELTÉRÉSEK:**
- **VESZTESÉG** - jellegű **LELTÁRÉRTÉKELESI KÜLÖNBÖZET** (Egyéb ráfordítás)
- **NYERESÉG** – jellegű **LELTÁRÉRTÉKELESI KÜLÖNBÖZET** (Egyéb bevétel)

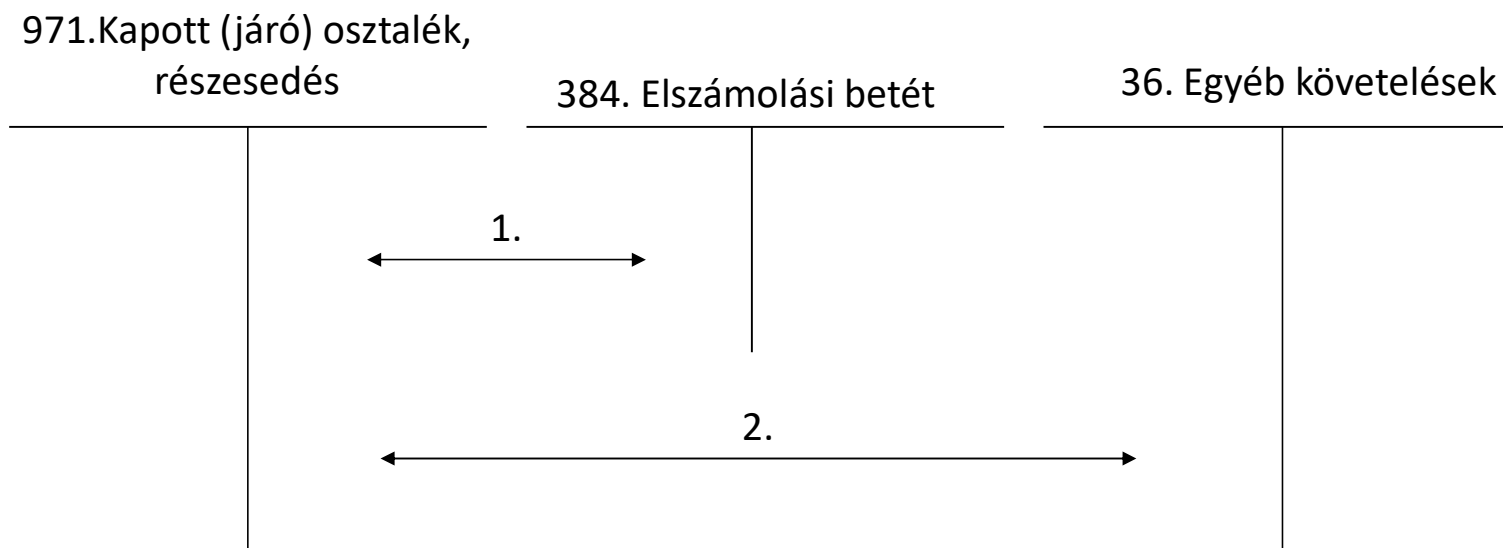
Pénzügyi ráfordítások és bevételek

- 871. Részesedésekből származó ráfordítások, árfolyamveszteségek
- 872. Befektetett pénzügyi eszközökből származó ráfordítások, árfolyamvesztesége
- 873. Fizetendő (fizetett) kamatok és kamatjellegű ráfordítások
- 874. Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztése és visszairása
- 875-879. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai
- 875. Forgóeszközök között kimutatott értékpapírok árfolyamvesztesége
- 876. Külföldi pénzürtékre szóló vagyonelemek árfolyamvesztesége
- 877. Egyéb árfolyamveszteségek, opciós díjak
- 878. Vásárolt követelésekkel kapcsolatos ráfordítások
- 879. Különféle pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai
- 971. Kapott (járó) osztalék és részesedés
- 972. Részesedésekből származó bevételek, árfolyamnyereségek
- 973. Befektetett pénzügyi eszközökből származó bevételek, árfolyamnyereségek
- 974. Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek
- 975-979. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei
- 975. Forgóeszközök között kimutatott értékpapírok árfolyamnyeresége
- 976. Külföldi pénzürtékre szóló vagyonelemek árfolyamnyeresége
- 977. Egyéb árfolyamnyereségek, opciós díjbevételek
- 978. Vásárolt követelésekkel kapcsolatos bevételek
- 979. Különféle pénzügyi műveletek egyéb bevételei

Kapcsolódó gazdasági események

Pénzügyi bevételek és ráfordítása

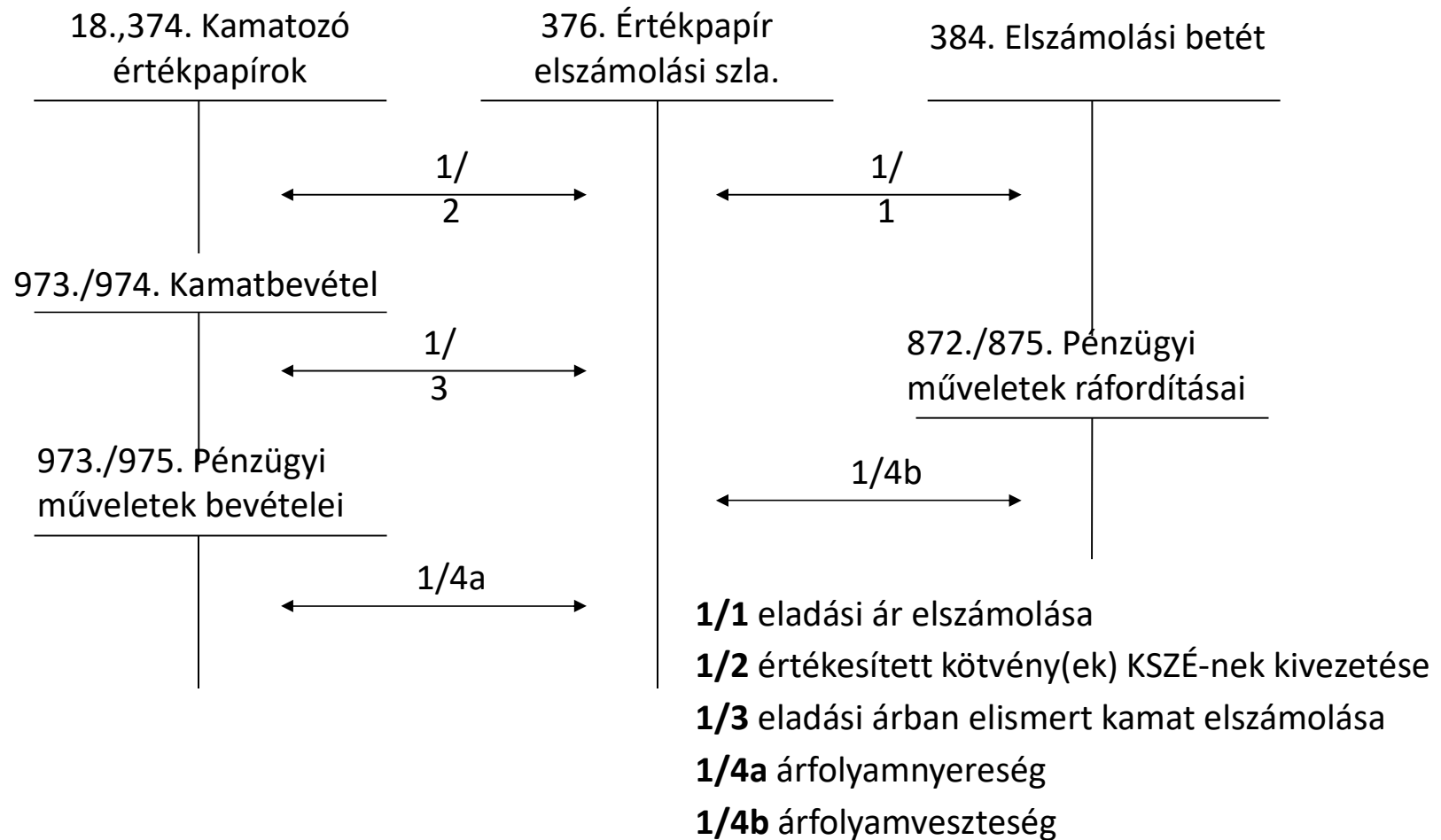
Részesedések hozamának elszámolása

1/ kapott osztalék

2/ tárgyévre jóváhagyott, a fordulónapig ismertté vált osztalék

A kötvények értékesítésének könyvviteli elszámolása (872,875,973,974,975)

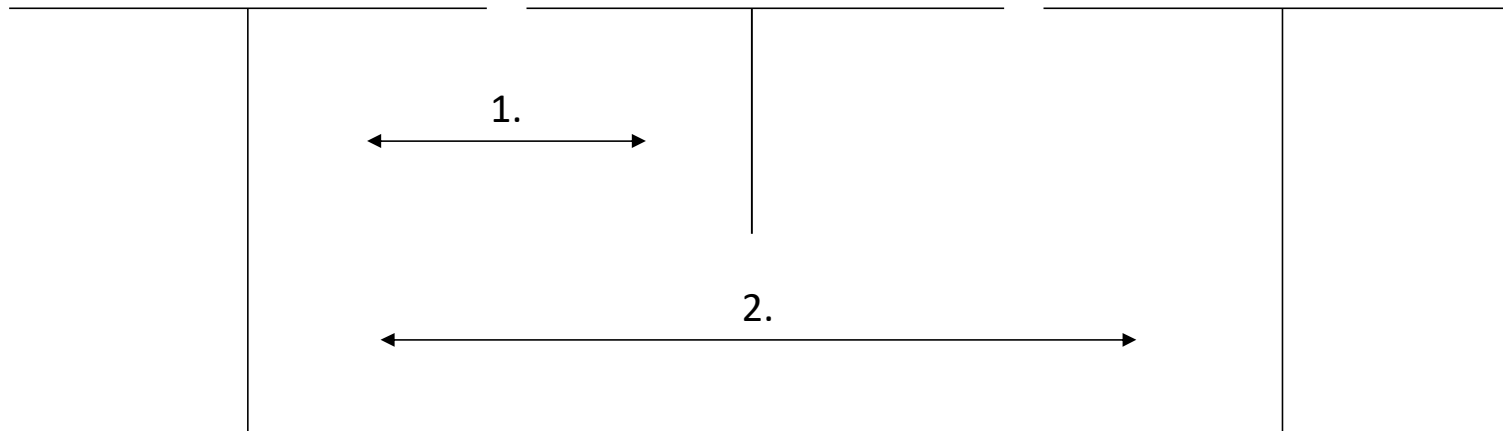

A kötvények hozamának elszámolása (973,974)

973. BPÜ-i eszközökből szárm.
bevételek, ÁNY-ek/ 974. Egyéb
kapott (járó) kamatok és
kamatjellegű bevételek

384. Elszámolási betét

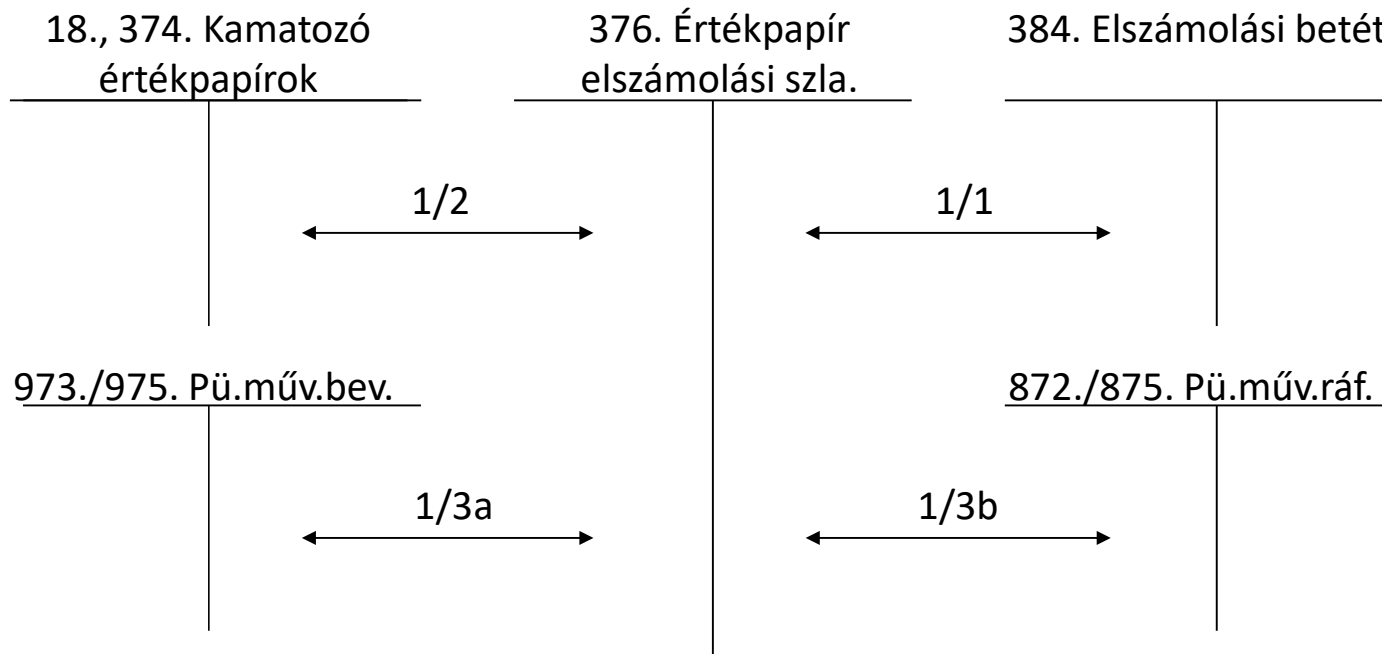
391. Aktív időbeli
elhatárolások

1/ kapott kamat

2/ tárgyévre járó kamat elhatárolása

Hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír törlesztése, beváltása (872,875,973,975)

1/1 kapott törlesztő részlet elszámolása

1/2 törlesztő részletre jutó KSZÉ kivezetése

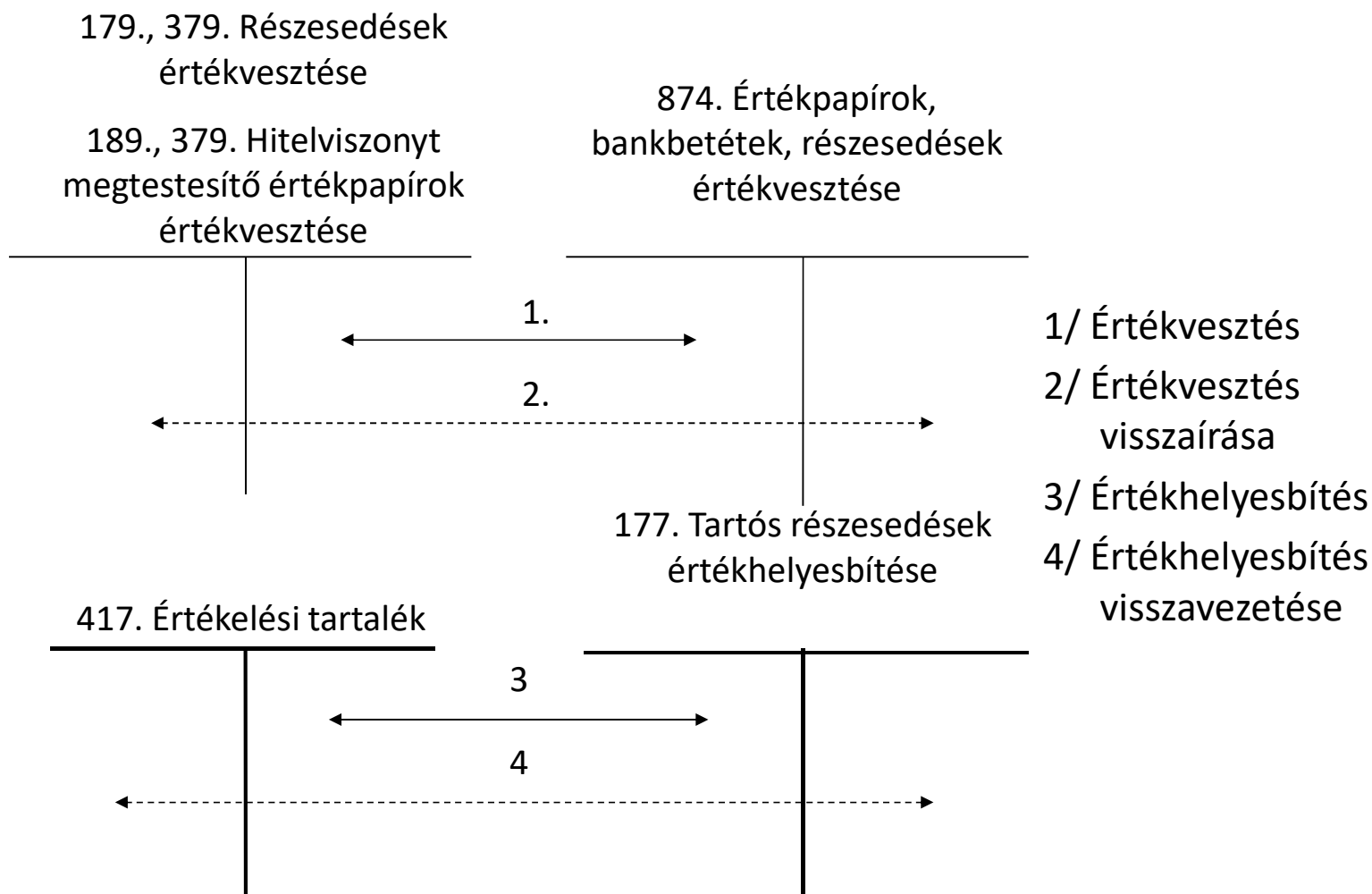
1/3a árfolyamnyereség

1/3b árfolyamveszteség

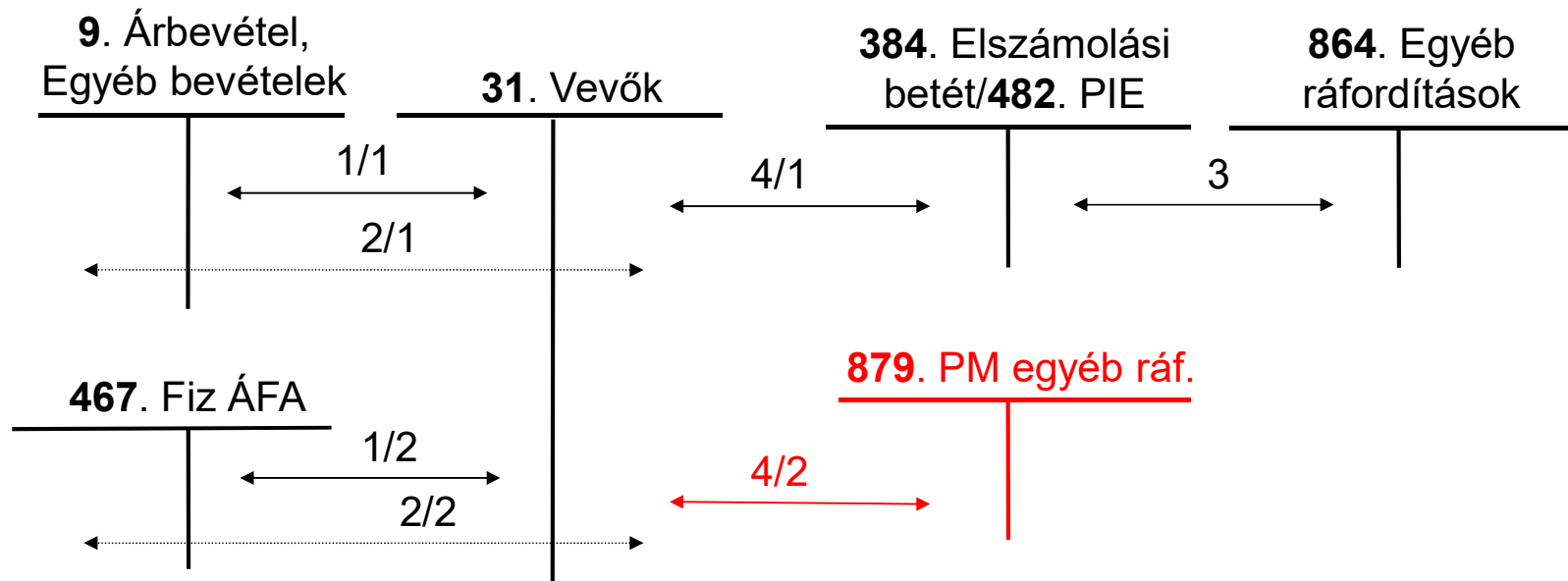
Az értékpapírok értékesítésénél használt számlaszámok összefoglalása

Megnevezés	ÁNY	ÁV	kamat	osztalék
tartós részesedés	972	871	-	971
forgatási célú részesedés	975	975	-	971
befektetési célú kötvény	973	872	973	-
forgatási célú kötvény	975	875	974	-

Értékpapírok értékelésével kapcsolatos könyvviteli elszámolások (874)

Az adott engedmények könyvviteli elszámolása (879)

1/1 Eladási ár

1/2 ÁFA

2/1 Konkrét értékesítéshez kapcsolódóan utólag adott engedmény helyesbítő számla alapján

2/2 Kapcsolódó ÁFA

3/ Konkrét értékesítéshez nem kapcsolódóan utólag adott engedmény

4/1 Fizetési határidő előtt történő kiegyenlítés az engedménnyel csökkentett összegben

4/2 skonto

Tesztkérdés 1

Állapítsa meg, hogy az alábbi gazdasági események hogyan módosítják (+, -) az üzemi vagy a pénzügyi tevékenységet!

Gazdasági esemény	Üzemi eredmény	Pénzügyi eredmény
Kapott (járó) osztalék és részesedés		+
Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztésének visszaírása		+
Egyéb kapott (járó) kamatok		+
Értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök nyilvántartás szerinti értéke	-	
Árfolyamveszteségek		-

Tesztkérdés 2

Állapítsa meg, hogy az alábbi gazdasági események hogyan módosítják (+, -) az üzemi vagy a pénzügyi tevékenységet!

Gazdasági esemény	Üzemi eredmény	Pénzügyi eredmény
Utólag adott engedmény	-	
Visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatás, juttatás	+	
Forgóeszközök között kimutatott értékpapírok árfolyamvesztése		-
Visszaírt értékvesztés, terven felüli értékcsökkenés	+	
Céltartalék képzése	-	

Ajánlott irodalom

- Siklósi-Veress (2016):_Könyvvezetés és Beszámolóképzítés 2016, Saldo

3.1. Az eredménykimutatás